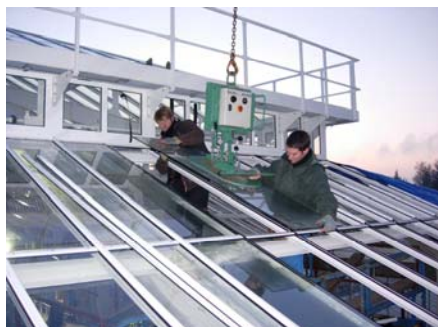

Meise, 20 augustus 2009

Laatste Glas in Meise

Vandaag wordt de laatste glasplaat gelegd van het dak van het Plantenpaleis, het grote publieke kassencomplex van de Nationale Plantentuin van België. Dit is een belangrijke stap in de voortgaande volledige renovatie van één van de grootste kassencomplexen ter wereld. De collectie van 10.000 tropische plantensoorten vindt in dit Plantenpaleis een veilig onderkomen. Het is een uniek wetenschappelijk onderzoeksinstrument, zeker in de huidige context van biodiversiteitscrisis en klimaatsveranderingen. We vergeten bijvoorbeeld te gemakkelijk dat slechts een twintigtal plantensoorten het merendeel van de wereldbevolking voedt.

Nochtans zijn er honderden andere soorten die als voedselplant kunnen dienen. Wereldwijd ontbreekt het ons aan basiskennis over planten.

Een paleis van glas

Het volledige dak van de dertien grote kassen van het Plantenpaleis werd gerenoveerd. Het oude, enkele, glas werd verwijderd en de houten draagprofielen werden vervangen door 34.000 strekkende meter speciaal ontworpen aluminium profielen, rekening houdend met het historische uitzicht van de kassen. In totaal werden 8.100 nieuwe, gelaagde glasplaten gelegd met een totale oppervlakte van 8.280 m². Het nieuwe glas isoleert beter, wat een flinke besparing op de energierekening met zich meebrengt. De afwerking van het dak betekent een aanzienlijke verbetering voor de levensomstandigheden van zeldzame plantensoorten, zoals de reuzenaronskelk (*Amorphophallus titanum*) die in de zomer van 2008 voor het eerst in de Belgische geschiedenis bloeide in een vernieuwde kas.

Aanzienlijke verbeteringen

De 10.000 plantensoorten van het Plantenpaleis zijn uiteraard niet bestand tegen het Belgische klimaat. Tijdens de tienjarige dakrenovatie werden de dertien grote kassen één voor één volledig leeggemaakt. Sommige kolossen, zoals de eeuwenoude Oostkaapse broodbomen (*Encephalartos altensteinnii*) werden met een torenkraan door een opening in het dak getild en verplaatst. Elke palm, orchidee of cactus werd verplant, verplaatst of afgestekt. De leegstaande kassen kregen een technische facelift; schilderwerken, enkele kilometers elektrische bedrading, vernevelingsinstallaties en nieuwe klimaatsensoren zorgen er nu voor dat voor dat de plantencollecties beter verzorgd kunnen worden. Ook de inhoud van de kassen wordt, volledig met eigen middelen van de Plantentuin, vernieuwd. De plantencollecties worden op een meer relevante manier gepresenteerd. Voor het publiek zijn er nu meer voorzieningen zoals duiding in drie talen en beter begaanbare paden.

De wereld onder glas

Momenteel zijn vier kassen volledig gerenoveerd: Mabundu exploreert de relatie mens-plant; specerijen, tropische vruchten, medicinale planten en vezelplanten vinden er onderdak. In de Droogtekas groeien de woestijnplanten. De Lentekas is een trip naar Japan en Zuid-China en de Evolutiekas schetst de 450 miljoen jaar oude geschiedenis van het Plantenrijk. De Mediterrane kas en de Bergregenwoudkas zijn deels heraangelegd en tonen paradijsvogelbloemen, eucalyptusbomen,

boomfuchsia's en insectenetende planten. Binnen het jaar zullen opnieuw twee kassen van het Plantenpaleis: de Victoriakas en de Moessonkas, volledig heraangelegd zijn. Dus in de zomer van 2010 zullen de grote bladschijven van de Victoriawaterlelie opnieuw te bewonderen en te fotograferen zijn. Voor de 150 meter lange Regenwoudvleugel worden de plannen dit jaar gefinaliseerd. Gaandeweg groeit de belevingswaarde van dit uniek exotisch plantenuniversum op enkele kilometers van het Atomium.

Werk aan de winkel

Het herstel en de renovatie van het Plantenpaleis is een belangrijke stap vooruit in de volledige en broodnodige renovatie van de hele Plantentuin. Maar andere ingrepen dringen zich op, zo zijn de afgelopen vijf jaar reeds twee collectiekassen letterlijk ingestort. Verder ontbreekt het de Plantentuin aan een degelijke infrastructuur om jaarlijks de 120.000 bezoekers te ontvangen. Het herbarium, met bijna 4.000.000 specimina, barst letterlijk uit zijn voegen. Een tweede complex van onderzoekskassen is in lamentabele

toestand; de lijst van gebreken is lang en soms ontmoedigend.

Om de krijtlijnen van verdere ontwikkelingen uit te zetten werden recent een aantal documenten geproduceerd. In samenwerking met Toerisme Vlaanderen en het Nederlandse studiebureau ZKA werd bijvoorbeeld een toeristische visie voor de Plantentuin ontwikkeld. De lijnen die in dit document uitgezet zijn moeten de Plantentuin in staat stellen om zijn taken in het kader van sensibilisatie en publiekswerking uit te bouwen. De dertien nieuwe daken van het Plantenpaleis zijn maar één stap in de richting van een nieuwe toekomst voor de Nationale Plantentuin.

Enkele basisgegevens

- 1958: Einde van de bouw van de 13 publieke kassen. (Architecten J. Allard en R. Bocquet)
- 15 juni 1965: Feestelijke opening van het Plantenpaleis
- Afmetingen: 154m x 73m = 11.242 m², hoogte 8 tot 16 meter
- Aantal bezoekers ontvangen sinds opening: ongeveer 5 miljoen
- Totale kost van de dakrenovatie bedroeg €5.267.614,00. (BTW incl.) 6 daken werden gefinancierd door de Regie der Gebouwen; 7 door de Vlaamse Overheid.
- De nieuwe inrichting en binnenaafwerking van de kassen gebeurt met het eigen budget van de Plantentuin (reeds €1.481.407,00 geïnvesteerd).

